

10—21/35/1984.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
35/1984. számú
UTASÍTÁSA**

a belügyi dolgozók tudományos továbbképzéséről

Budapest, 1984. évi október hó 19-én.

A belügyi dolgozók tudományos továbbképzésének fejlesztése érdekében kiadom az alábbi

u t a s í t á s t :

1. A tudományos továbbképzés (a továbbiakban: továbbképzés) célja, hogy szervezett képzést biztosítson azoknak a belügyi dolgozóknak, akik az előírt követelményeknek megfelelnek, szolgálati helytállásukkal, munkásságukkal bizonyították a tudományos munkára való alkalmasságukat és tudományos feladatok megoldására készülnek.
2. A továbbképzés történhet belföldön vagy külföldön, ösztöndíjas, illetve levelező ösztöndíjas formában. A tudományos ösztöndíjas, illetőleg levelező tudományos ösztöndíjas (a továbbiakban: ösztöndíjas, illetőleg levelező ösztöndíjas) alapvető kötelezettségei: egyéni tanulmányi terv szerint tanulmányokat folytat, eleget tesz az előírt vizsgakötelezettségeknek, kutató tevékenységet végez, tudományos értekezést készít, amellyel egyetemi doktorátus vagy a tudomány kandidátusa fokozat elnyerésére pályázhat.
3. A továbbképzési lehetőségeket a Tudományos Minősítő Bizottság (a továbbiakban: TMB) évente nyilvános pályázat útján hirdeti meg, melynek a Belügyi Közlönyben való megjelentetéséről a BM Tudományszervezési Osztály gondoskodik. A továbbképzésre jelentkező belügyi dolgozó a TMB által kiadott pályázati felhívás alapján kitöltött és az ott előírt mellékletekkel felszerelt jelentkezési lapot — a szolgálati út megtartásával — az illetékes személyzeti szerv útján terjessze fel a kinevezésre jogosult vezetőjéhez, aki azt véleményével el látva — nyolc napon belül —, köteles továbbítani a BM Sze-

mélyzeti Csoportfőnökségnek. A vezető véleménye tartalmazza a jelentkező személyi alkalmasságát, a kutatási téma fontosságát, időszerűségét és belügyminisztériumi hasznosíthatóságát. Ha a jelentkező betöltötte 35. életévét vagy nincs egyetemi végzettsége, külön indokolja, miért kér számára egyéni elbírálást. A BM Személyzeti Csoportfőnökség a káderutánpótlási és iskoláztatási terveket, valamint a kinevezésre jogosult vezető javaslatát figyelembe véve véleményezi a jelentkezési lapokat, majd azokat összegyűjtve — a szükséges adatok nyilvántartásba vétele után — megküldi a BM Tudományszervezési Osztálynak. Az osztály javaslatával együtt megküldi azokat a tudományos továbbképzést végző kutatóhelyek vezetőinek.

4. A továbbképzést végző kutatóhelyeket a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Elnöksége a kutatóhelyek felett felügyeletet gyakorló szervek javaslatának figyelembevételével jelöli ki. A továbbképzést végző belügyi kutatóhelyek kijelölésére — a kutatóhely és a BM Tudományszervezési Osztály együttes előterjesztése alapján — a belügyminiszter tesz javaslatot.
5. A belföldi-, a belföldi levelező- és a külföldi ösztöndíjas továbbképzésének időtartama három év. Az ösztöndíjas kötelező jellegű tanfolyamokon, a kutatóhely vezetője által előírt speciális kollégiumokon és szemináriumokon, továbbá egyéni tanulmányok útján készül fel a vizsgára. Kutatómunkát végez és tudományos értekezést készít. Munkáját a kutatóhely vezetője által a BM Tudományszervezési Osztály útján javasolt és a TMB által megbízott tudományos fokozattal rendelkező vezető (a továbbiakban: tudományos vezető) irányításával végzi. Az ösztöndíjas egyéni tanulmányi tervet készít, amelyet a tudományos vezető javaslatára a kutatóhely vezetője hagy jóvá. A jóváhagyott tanulmányi tervet a TMB-hez meg kell küldeni. Az ösztöndíjas továbbképzéséért és munkájának szakmai irányításáért a tudományos vezető és a kutatóhely vezetője együttesen felelős.

Amennyiben az ösztöndíjas továbbképzése szolgálati helyétől független belügyi kutatóhelyen történik, akkor a vezénylésre, ha pedig nem belügyi kutatóhelyen, akkor a tartós vezénylésre a vonatkozó szabályok szerint kell intézkedni.

6. Belföldi levelező ösztöndíjas továbbképzésben olyan belügyi dolgozó vehet részt, aki már tudományos eredményeket ért el és kutatásainak eredményes befejezése tudományos szakmai irányítást igényel. A levelező ösztöndíjas egyéni tanulmányi tervét a szolgálati előljáróval egyetértésben kell megállapítani. A kutatómunka befejezésére, értekezésének elkészítésére és a vizsgákra való felkészülésre — a szolgálati viszonya alapján járó szabadságon felül évente negyventől nyolcvan munkanap — rendkívüli szabadságban részesül. A szabadságra a kutatóhely vezetője tesz javaslatot. A kutatómunka feltételeit a munkahely biztosítja.
7. A tudományos fokozat megszerzésének szervezett képzésen kívüli felkészülési formája is lehetséges. Az a belügyi dol-

gozó, aki a tudományos fokozat megszerzésére nem szervezett képzésben kíván felkészülni, értekezését a BM Tudományszervezési Osztály útján bármikor benyújthatja a TMB-nek. A TMB illetékes szakbizottsága dönt arról, hogy engedélyezi-e a minősítési eljárást. Ha a TMB a pályázót vizsgára bocsátotta, azt egy éven belül köteles letenni. Kutatómunkája elősegítése érdekében a BM Tudományszervezési Osztály által megbízott konzultáns jelölhető ki, s azt a tudományos vezetővel azonos köteleességek terhelik és jogok illetik meg. Munkájáért a tudományos munka ösztönzésére létesített anyagi ösztönzési alapból a tudományos vezetővel azonos díjazásban részesül. A nem szervezett képzésben részt vevő pályázót a vizsgára való felkészülésre 30 nap, a tudományos értekezésének megvédésére további 30 nap rendkívüli szabadság illeti meg.

8. Azokon a szakterületeken, ahol a továbbképzés személyi vagy tárgyi feltételek hiányában nem biztosított, illetőleg azt a téma speciális jellege indokolja, lehetővé kell tenni, hogy a belügyi dolgozó külföldi ösztöndíjas vagy levelező ösztöndíjas továbbképzésben vegyen részt. A külföldi levelező továbbképzés időtartama — ha a nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik — négy év.

Külföldi ösztöndíjas vagy levelező ösztöndíjas továbbképzésben a jelölt a nemzetközi együttműködési megállapodások szerinti helyen és módon a szocialista országok állambiztonsági és belügyi főiskoláin, illetve más kutatóhelyein vehet részt. A jelölésnél tekintettel kell lenni mind a hazai, mind a külföldi (fogadó) szervek előírásaira. A külföldi ösztöndíjas vagy levelező ösztöndíjas a külföldön való tartózkodásának idejére másodosztályú napidíjban (és ha a fogadó szerv elhelyezését nem biztosítja, másodosztályú szállásdíjban) részesül.

A külföldi ösztöndíjas vagy levelező ösztöndíjas tanulmányait a fogadó szerv által jóváhagyott tanulmányi terv alapján és módon végzi. A jóváhagyott tanulmányi terv egy-egy példányát az illetékes szolgálati előjárónak, a BM Tudományszervezési Osztálynak és a TMB-nek meg kell küldeni.

9. A tudományos továbbképzés célkitűzéseinek megfelelően elő kell segíteni, hogy a 20/1983. (XI. 3.) MM számú rendeletben előírt követelményeknek megfelelő végzettségű belügyi dolgozók egyetemi doktori fokozatot szerezhessenek. Egyetemi doktorátus az egyetemeken, a hadtudományok területén pedig a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián szerezhető meg. Az egyetemi doktori fokozat megszerzésére elsősorban szervezett képzésen kívül kell felkészülni. A felkészülésre 40 munkanap rendkívüli szabadságot kell biztosítani. A jelentkezésnél az utasítás 3. pontjában meghatározottakat kell alkalmazni.
10. A belföldi és külföldi levelező ösztöndíjas, a szervezett képzésen kívül készülő és az egyetemi doktori tudományos fokozat megszerzésére pályázó belügyi dolgozók kutatásainak költségkihatásait az illetékes kutatóhelyek vagy szervek az éves pénzügyi-anyagi szükségleti tervükben szerepeltessék.

11. A belügyi tudományos kutatók képzésének (a továbbiakban: kutató-továbbképzés) célja a Belügyminisztérium kutatóinak világnézeti, szakmai és kutatómódszertani képzése, ismereteik bővítése, idegennyelvi tudásuk szélesítése, tudományos gondolkodásuk erősítése és továbbfejlesztése. A kutató-továbbképzés segítse a tudományos fokozat elérésére való felkészülést is.
12. Kutató-továbbképzésben azokat a belügyi dolgozókat kell részesíteni, akik:
 - a) a tudományos kutatómunkát hivatásszerűen (tudományos kutatói munkakörben) végzik;
 - b) a Belügyminisztérium kutatóhelyein megbízás vagy önkéntes vállalás alapján tudományos kutatómunkát végeznek;
 - c) a szerv káderutánpótlási, továbbképzési tervében tudományos fokozatra pályázóként szerepelnek.
13. A kutató-továbbképzés formái lehetnek:
 - a) speciális, a tudományos kutatók szakmai és módszertani képzését, továbbképzését segítő tanfolyamok, konzultációk;
 - b) idegennyelvi képzés (állami nyelvvizsgára előkészítő);
 - c) más kutatóhelyre történő vezénylés tudományos kutatási feladat megoldása vagy abban való részvétel céljából;
 - d) külföldi tapasztalatcsere vagy tanulmányút.
14. A kutató-továbbképzés szervezése és végrehajtása valamilyen belügyi kutatóhely feladata. A kutatóhelyek vezetői a központi kutatói tervükkel összhangban 5 évre szóló kutató-továbbképzési tervet készítenek, jóváhagyják a kutató-továbbképzésben részt vevők egyéni képzési tervét; gondoskodnak a szükséges feltételekről, tanfolyamok megszervezéséről, a beiskolázásról, javaslatot tesznek a külföldi tapasztalatcsere vagy tanulmányutakra.

A kutató-továbbképzési tervet a személyügyi miniszterhelyettes hagyja jóvá.
15. Az illetékes vezetők biztosítsák a tudományos fokozattal rendelkezők tudományos munkájához — továbbfejlődéséhez — szükséges feltételeket. Rendszeresen bízzák meg őket tudományos jellegű feladatok ellátásával. Gondoskodjanak arról, hogy részt vegyenek a fiatal tudományos kutatók, illetve pályázók továbbképzésében, nevelésében.
16. Biztosítani kell, hogy a tudományos fokozattal rendelkezők vegyenek részt a hazai és a nemzetközi tudományos életben. Elő kell segíteni tudományos közéleti szereplésüket, és a belügyi szolgálati érdekeknek, valamint a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően a magasabb tudományos fokozat megszerzését.
17. A tudományos fokozattal rendelkezők számára a további tudományos munkájuk végzésének érdekében rendkívüli sza-

badtság, belföldi és külföldi tanulmányút engedélyezhető. Biztosítani kell, hogy pályázásának az Országos Ösztöndíj Tanács és más állami szervek által meghirdetett ösztöndíjakra.

18. A BM Tudományszervezési Osztály feladata az utasításban foglaltak megoldásának elvi és gyakorlati segítése, a más szervek hatáskörébe nem tartozó adminisztratív teendők ellátása, a képzésben részt vevők beszámoltatása és munkájuk segítése, publikálási lehetőségek biztosítása, javaslattevés és kezdeményezés az utasításban nem szabályozott feladatok belső rendelkezésekben történő szabályozására, a továbbképzésben résztvevőkről és a tudományos fokozattal rendelkezőkről való nyilvántartás vezetése.
19. Az utasításban foglalt feladatok megvalósítása érdekében a BM Tudományszervezési Osztály tartson kapcsolatot az MTA illetékes szerveivel, a TMB-vel, különböző tudományos intézményekkel és intézetekkel, a továbbképzést végző hazai és külföldi szervekkel, valamint a külföldi ösztöndíj- és tanulmányutakat szervező állami szervekkel.
20. A továbbképzésre kijelölt kutatóhely vezetője a BM oktatási és közművelődési csoportfőnökkel együttműködve gondoskodik a továbbképzésben résztvevők idegennyelvi képzéséről.
21. A tudományos kutatómunkát végzők, továbbképzésben résztvevők, valamint a tudományos fokozattal rendelkezők külföldi ösztöndíj- és tanulmányútjait — az egyéb külföldi utaktól elkülönítetten — az érintett szerveknek évenként tervezni kell.
22. A továbbképzésben résztvevők a vizsgák letétele után vég bizonyítványt kapnak a TMB-től. Az értekezést a továbbképzési időn belül, de legkésőbb annak lejártá után két évvel lehet benyújtani. A továbbképzés — legfeljebb tizenhét hónapig — szünetelhet. A továbbképzést meg kell szüntetni, ha a továbbképzésben résztvevő azt kéri vagy a kötelezettségeit súlyosan megszegi.
23. Felkérem a párt-, KISZ-szerveket, hogy az utasításban foglaltak végrehajtását segítsék elő.
24. Ez az utasítás kiadása napján lép hatályba, egyidejűleg a 28/1976. számú belügyminiszteri utasítás hatályát veszti. Az utasítást az érintett személyi állománnyal ismertetni kell.

DR. HORVÁTH ISTVÁN s. k.,
belügyminiszter

Készült: 525 példányban. *+25 péld.*

Kapják: államtitkár,

miniszterhelyettesek,

főcsoportfőnök-helyettesek,

országos parancsnokok, helyetteseik,

csoportfőnökök, helyetteseik,

önálló és beosztott osztályvezetők,

BM iskolák parancsnokai, helyettesei, tanszékvezetői,

BM Tudományos Tanács tagjai,

budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,

városi, kerületi rendőrkapitányok,

HÖR kerület, illetve ezredparancsnokok,

Kutatóhelyi tudományos bizottságok elnökei.